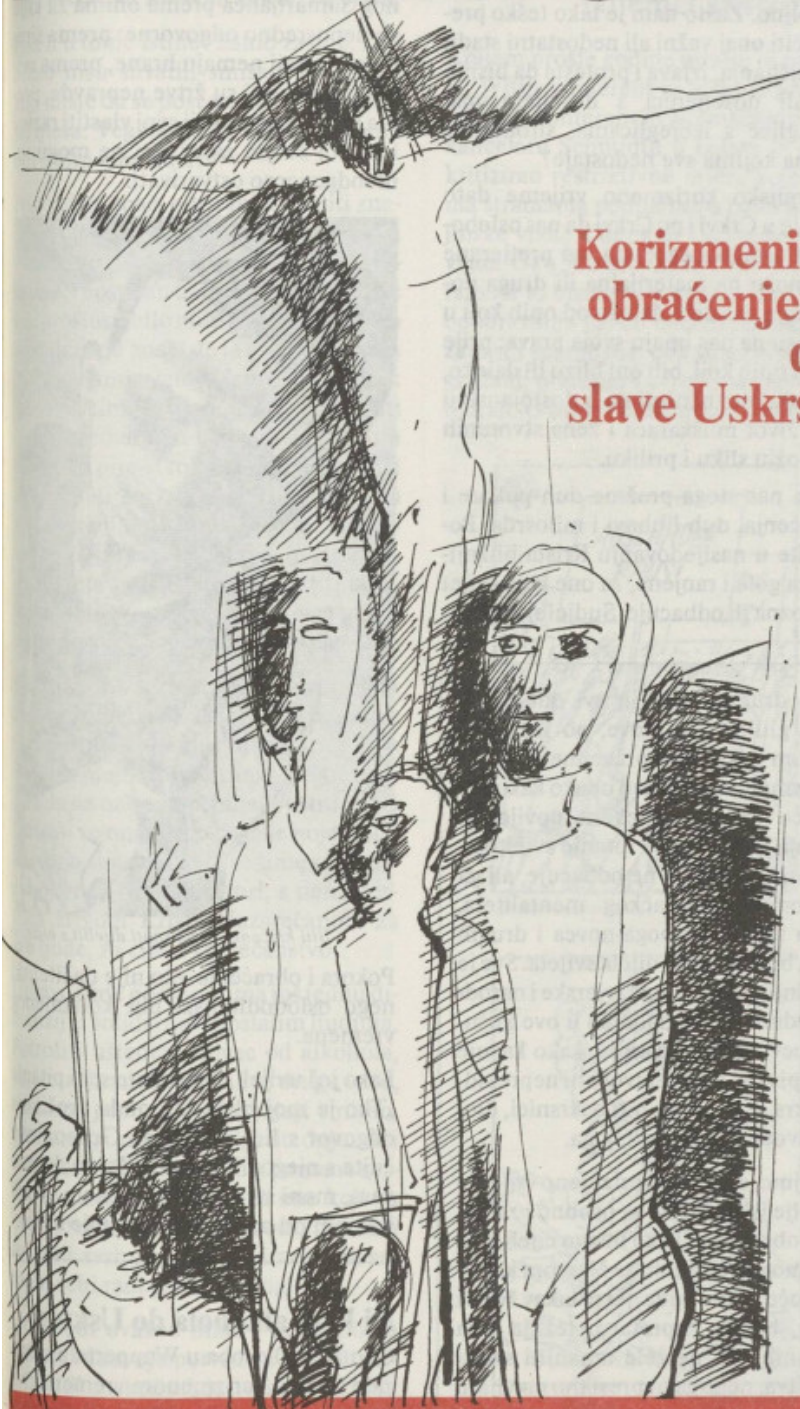

ŽIVA ZAJEDNICA

Ožujak/März 1982.

Broj 3 (30)

»LEBENDIGE GEMEINDE«
MITTEILUNGSBLATT DER
KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN
ERSCHEINUNGSORT FRANKFURT AM MAIN
CIJENA/PREIS 1,-DM
LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA

Korizmenim obraćenjem do slave Uskrsa

Izabrani izraelski narod je četrdeset godina hodao pustinjom na svom putu iz Egipta, zemlje ropstva, do od Boga Osloboditelja obećane zemlje.

Isus Krist je četrdeset dana bio u pustinji u koju ga je Duh odveo.

Prema biblijskom poimanju pustinja je mjesto osobitog susreta s Bogom, ali je pustinja i mjesto osobitih kušnji prije takvog susreta s Ocem.

Sinovi i kćeri Katoličke Crkve nastoje kroz korizmeno vrijeme barem djelomično proživjeti ono što je u pustinji u cijelosti doživio Učitelj i Gospodin Isus Krist. Stoga se korizmeno vrijeme zove i vrijeme obraćenja. Kroz to posebno vrijeme, kroz četrdeset dana prije Uskrsa, nastojimo se duhom pripremiti za taj najveći kršćanski blagdan. Ova priprava uključuje promjenu svakidašnjeg načina života, više molitve – razgovora s nebeskim Ocem, a i po koju žrtvu, odricanje.

Iznevjeriti svoje životno osvjedočenje i uvjerenje, skrenuti s ispravnog životnog puta zbog korice kruha, bolje plaćice i kućice, te se poradi spomenutog klanjati ljudima kao bogovima, a odbaciti jedinog i pravog Boga – zar to nisu one iste napasti kojima je bio kušan izraelski narod i sam Isus Krist?

(nastavak na sl. str.)

U ovom broju

- Papina korizmena poruka str. 2
- Stranci i Crkva str. 3
- Dobriša Cesarić str. 4–5
- Iz naših misija str. 6–11
- Slavko i Pepica str. 13
- Naše slavlje u zemlji tuđoj str. 14
- Hodočašće „Stopama sv. Franje” str. 16

*Samo onaj koji zajedno s Raspetim
gleda naprijed, nazire Uskrs*

Papina poruka za korizmu 1982.

Draga braćo i sestre!

„Tko je moj bližnji?”

Sjećate se: na ovo pitanje učitelja zakona odgovorio je Isus s prisposodobom o milosrdnom Samarijancu iza kako mu je ovaj bio rekao što je pročitao u Zakonu: „Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom snagom svojom i svom pameću svojom a svoga bližnjega kao samoga sebe” (Lk 10, 27-29).

Milosrdni Samarijanac, to je prije svega sam Isus Krist. On nam se prvi približio i učinio nas svojim bližnjim da bi nam pomogao, da bi nas izliječio i spasio: „On se lišio jednakosti s Bogom uzevši narav slugu i postavši sličan ljudima. Kad postade kao čovjek, ponizi sam sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu” (Fil 2, 7-8).

Ako još postoji udaljenost između Boga i nas, onda je to samo zbog nas, zbog zapreka koja stavljamo Božjem približenju. Grijeh u našem srcu, nepravde koje počinjamo, mržnja i razmirice koje pothranjujemo, sve to čini da Boga ne ljubimo svom dušom i svom snagom svojom. Korizmeno vrijeme je najbolje vrijeme za čišćenje i pokoru, vrijeme da našem Spasitelju dademo mogućnost

da od nas učini svoje bližnje i da nas svojom ljubavlju iscijeli.

Druga glavna zapovijed jest isto tako važna kao prva (Mt 22, 39) i s njom je nerazdvojivo povezana. Mi ljude ljubimo ljubavlju koju nam Bog stavlja u srce i kojom ih on sam ljubi. Koliko li zapreka na putu da druge učinimo svojim bližnjima? Boga i braću ne ljubimo dovoljno. Zašto nam je tako teško prekoračiti onaj važni ali nedostatni stadij razmišljanja, izjava i protesta da bismo postali doseljenici s doseljenicima, izbjeglice s izbjeglicama, siromasi s onima kojima sve nedostaje?

Liturgijsko korizmeno vrijeme dato nam je u Crkvi i po Crkvi da nas oslobodi od ostataka egoizma, od pretjerane vezanosti na materijalna ili druga dobra koja nas drže daleko od onih koji u odnosu na nas imaju svoja prava: prije svega onih koji, bili oni blizu ili daleko, nemaju mogućnosti da u dostojanstvu žive život muškaraca i žena stvorenih na Božju sliku i priliku.

Neka nas stoga prožme duh pokore i obraćenja, duh ljubavi i milosrđa. Postanite u nasljedovanju Krista bližnjima za gole i ranjene, za one koje svijet ne pozna ili odbacuje. Sudjelujte u sve-

Vremena i okolnosti možda mijenjaju pojavnost, ali bit napasti ostaje ista. Čak su u ovo, kako se kaže, napredno doba i oblici napasti napredovali. Između zahtjevnosti Evanđelja i prilika koje nas uvjetuju imamo vrlo oskudan izbor: praviti se kao da ne vidimo kakva je stvarnost ili, nadahnjujući se Božjom radosnom, osloboditeljskom porukom, hrabro sagledati stvarnost napasti i odhrvati joj se koliko je god ljudski više moguće.

Znamo kako je Isus Krist bio kušan da se nasiti, zavlada svijetom i čini čuda na prijedlog Zloga, tj. da manipulira masama.

Znamo i kako je Isus postupio, kako se odhrvao napastima. Znamo, dakle, što nam je činiti. Pogledajmo još samo gdje su prostori za takva događanja u našem životu.

Gdje su naše pustinje? Pustinja je tamo gdje cijele ljudske zajednice, a ne samo pojedinci, ne nalaze razumijevanja od

strane drugih, kada ih svi odbijaju i ostaju gluhi na njihove, po Božjim i ljudskim zakonima pravedne i opravdane zahtjeve. (Upravo onako kako se i Izraelce odbijalo tijekom povijesti). Pustinja je i ovo naše lutanje svijetom, gdje se, istina, Bog ne odbacuje, ali ga se, poradi potrošačkog mentaliteta, stavlja na razinu boga-novca i drugih lažnih bogova ovog dijela svijeta. Sve je na kušnji: naše osobne, vjerske i narodne vrednote. Nadvladamo li ove kušnje, procvjetat će pustinja, kako kazuje Sveto pismo. Naš će život biti neprekidni Uskrs, a mi ćemo biti uskrsnici, dionici života Krista Uskrsloga.

Nastojmo, stoga, da korizmeno vrijeme što bolje iskoristimo za osobno i zajedničko obraćenje, kako bismo cijeli svoj život mogli suobličiti sa životom kakav Bog hoće za sve ljude, jer je takav život i težnja, barem zapretana, težnja srca svih onih koji ne žele umanjiti svoga čovječstva, nego ga neprestano razvijati.

Tbs

mu onome što vaša mjesna Crkva poduzima da bi kršćani i svi ljudi dobre volje stvorili za svakog od vaše braće dovoljno sredstava, pa i materijalnih, kako bi mogli živjeti dostojno čovjeka i uzeti u svoje ruke svoj ljudski i duhovni razvoj i razvoj svojih obitelji.

Neka korizmene kolekte, pa i u siromašnijim zemljama, omoguće da pomognete mjesnim Crkvama u posve siromašnim krajevima kako bi one mogle ispuniti svoju zadaću milosrdnog Samarijanca prema onima za koje su neposredno odgovorne: prema siromasima koji nemaju hrane, prema svima onima koji su žrtve nepravde, prema svima onima koji svoj vlastiti razvoj i razvoj svojih zajednica ne mogu samoodgovorno ostvarivati.

Biti kršćanin znači znati dijeliti s bližnjim

Pokora i obraćenje – to nije tlačiteljski nego osloboditeljski put korizmenog vremena.

I ako još uvijek postavljate sebi pitanje „Tko je moj bližnji?”, onda pročitajte odgovor s lica uskrsloga Gospodina i čujte s njegovih usana: „Zaista, kažem vam, meni ste učinili koliko ste učinili jednom od ove moje najmanje braće.”

Ni kapi alkohola do Uskrsa!

Oko 20.000 osoba u Wuppertalu obvezalo se da u korizmenom vremenu ove godine neće popiti ni kapi alkohola.

Post – zastarjeli običaj?

Tko još posti? Možda baka, koja nikad u petak ne jede meso, a u vrijeme korizme se odriče svega i svačega. Poste svakako svećenici, ali to je njihova profesionalna dužnost. Prošla su vremena posta, taj običaj pripada prošlosti.

Nije malo onih, pogotovu mladih ljudi, koji tako misle čak i onda ako su inače dobri vjernici, ako se izjašnjavaju čvrsto i otvoreno za svoju katoličku vjeru.

Ima li u tome istine? Samo za one, koji nikad nisu shvatili smisao, bit posta, koji misle da se post sastoji u odricanju od mesa. Vegetarijanci bi prema tome bili stalni ispосnici!

Post zaista znači odricanje. Postiti znači odricati se u određene dane, ili u određeno vrijeme, nečega, što za čovjeka znači poseban užitak, nasladu. Što je to u prošlosti bilo meso, kojega nije bilo dovoljno, ne znači da je post ograničen na tu namirnicu. Naprotiv, čovjek sklon, recimo, alkoholu, može postiti tako da jedan dan u tjednu, kažimo u petak, ne pije alkoholna pića ili odluči da će cijeli korizmeni post provesti u apstinenciji. Veliki pušači, koji sebi život ne mogu zamisliti bez dvije, tri kutije cigareta na dan, mogu postiti tako, što u tijeku korizme neće uopće pušiti ili će drastično smanjiti broj cigareta.

Postiti se može da se jede meso, ali da se izbrišu kolači, ako netko posebno uživa u punim tanjurima slastica ili u svakidašnjem posjećivanju slastičarnica. I da ne nabrajam dalje: postiti znači odricati se onoga, do čega je pojedincu posebno stalo, kako bi se time solidarizirao, makar u minijaturi, s neizmjerom žrtvom Krista Nazarećanina za sve ljude, za cijelo čovječanstvo.

Upravo time post poprima još jednu dimenziju: solidarnost s ostalim ljudima. Potrošiti ušteđeni novac od alkohola, cigareta, hrane na nekakve druge trice, oduzima postu njegov krajnji smisao, pretvara ga u najobičniju štednju. Ali dati tako sačuvani novac u humane svrhe, za gladne, bolesne, za one koji su ostali bez krova nad glavom, to znači ispuniti svrhu posta: odricanje na samom sebi radi pomoći drugima.

Uostalom ovakve misli i razmatranja nailaze i na svoju potvrdu u Konstituciji II Vatikanskog sabora, gdje se u članu 110 doslovno kaže:

„Pokora korizmenog vremena treba da bude ne više unutarnja i pojedinačna, već također vanjska i socijalna. A pokorničku praksu valja promicati prema mogućnostima našeg vremena i raznih krajeva i prema prilikama vjernika...”

Custos

Iz njemačke Crkve Stranci odobravaju, Nijemci kritiziraju

Krajem prošle godine uputio je biskup H. Witter, referent za strance pri Biskupskoj konferenciji Njemačke, pismo kancelaru Schmidt u kojem je oštro kritizirao restriktivne mjere koje prema strancima poduzimaju neke pokrajinske vlade a dijelom i sama Savezna vlada. Oko 500 osoba pismeno je reagiralo na to biskupovo pismo. Ono je na odobravanje naišlo uglavnom kod inozemnih sugrađana, dok su ga njemački građani, ponekad i uvredljivo, jako kritizirali. O tom je bilo govora na godišnj-

joj skupštini „Inozemne pastve” u Würzburgu na koju su se okupili biskupijski referenti za strance i inozemni delegati. Na tom je sastanku rečeno da restriktivne mjere Savezne i pokrajinskih vlada već pokazuju negativne učinke pri sklapanju brakova mladih inozemaca. Nemogućnost da maloljetna djeca dođu k svojim roditeljima u Njemačku i da s njima žive dok ne odrastu, teško pogađa obiteljsko zajedništvo. Inozemni sugrađani, naglašeno je u Würzburgu, gube zbog toga povjerenje, a od vlada i partija očekuju samo negativnosti. Crkve su, uz sindikate, još jedina institucija u koju stranci imaju povjerenje. Crkve su „ustanova koja za uznemirene strance svojim zauzimanjem znači zaštitu i pomoć”.

Oštra osuda politike prema strancima

„Vijeće katoličkih zajednica drugoga materinskog jezika” u biskupiji Limburg predbacilo je Saveznoj i pokrajinskim vladama da svojom politikom prema strancima u S. R. Njemačkoj vrijeđaju ljudska prava. U svojoj izjavi koja je objelodanjena 22. veljače 1982. g. Vijeće zajednica inozemnih posloprimatelja konstatira da Savezna i pokrajinske vlade očito ne žele „da stranci ovdje žive u miru”. Planirane ili već donesene odluke u vezi s politikom prema strancima imaju za posljedicu odvajanje i razaranje obitelji.

Ako stranci odu...

RP-Karikatur R. Cander

tko će čistiti njemački drek?

Početkom prosinca 1981. godine donijela je Savezna vlada u Bonnu odluku o ograničavanju naknadnog dovođenja članova obitelji inozemnih radnika. Odluka je već stupila na snagu.

Ubuduće je nemoguće dovesti iz domovine djecu koja imaju 16 ili 17 godina. Dosada se to odnosilo samo na onu djecu koja su navršila 18 godina života.

Nemoguće je dovesti djecu u Njemačku ako samo jedan od roditelja boravi u Njemačkoj. Izuzetak čine polusiročad, djeca rastavljenih, neoženjenih, odnosno neudatih osoba.

Strancu je nemoguće dovesti u Njemačku bračnog partnera ako partner koji bi htio dovesti svoga bračnog druga nije u Njemačkoj već 8 godina, ako nema najmanje 18 godina i ako nije barem godinu dana u braku.

Iz domovinske Crkve

„Pred svakom je vlašću stajao uspravan”

Uz komemoraciju smrti kardinala Stepinca u Zagrebu

U Zagrebu je 10. veljače 1982. g. komemorirana 22. obljetnica smrti kardinala Stepinca. Svetu Misu, u koncelecijaciji s nekoliko biskupa i oko 160 svećenika, predvodio je zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić. Prostrana katedrala bila je pretijesna da primi sve vjernike. Propovijedao je o. Nadbiskup. Svoju homiliju izgradio je na tekstovima pokojnog Kardinala. Prenosimo iz AKSE (12.2.1982.) završni dio homilije nadbiskupa Kuharića:

...S tim porukama, koje je nadbiskup Stepinac crpio iz Božje Objave, on je suvremen i za ovo vrijeme. Suvremen je svojom ljubavlju prema Crkvi. Suvremen je svojom vjernošću prema papi! Suvremen je svojom zauzetošću za čovjeka koji trpi. U vremenu punom nesigurnosti i sumnje suvremen je čvrstoćom i cjelovitošću svoje vjere. Stoga nam on ostaja nadahnuće i danas!

Prije dvije godine, na današnji dan, u crkvi Hrvatskog papinskog zavoda u Rimu, izrekao je sada blagopokojni kardinal Franjo Šeper ove riječi: „...Stepinac

je za nas neka vrst izazova! Kada mislimo na njega, onda moramo nešto naučiti, moramo se na nešto odlučiti. U prvom redu što se tiče vjere. On je bio čovjek granitne vjere! Kad se radilo o vjeri, nije ni popuštao niti se cjenkao. Zato nas on potiče da budemo čvrsti u vjeri, da se ne damo pokolebati različitim izobličenjima istina vjere u naše doba. Mi moramo od njega naučiti da budemo iskreno odani papi, njegovim smjernicama i njegovu naučavanju. Stepinac je u tome bio nepokolebljiv! I ako netko ne vidi što za nas Hrvate znači papinstvo, što za nas znači papa danas kao i u prošlosti, neka se ne smatra prijateljem Stepinca... Neka nas on potiče na vjernost prema Bogu, prema Majci Božjoj i prema Crkvi kroz čitav naš život.”

I završavam porukom kardinala Alojzija Stepinca Crkvi u Hrvata: „Čuvajte najveće blago, koje su vam vaši očevi i djedovi namrli i krvlju svojom obranili, vjeru katoličku! Vjeru u Trojedinog Boga, vjeru u Crkvu Katoličku, da pomoću njezinom provodite život dostojan čovjeka i postignete sretno svoj zadnji cilj, a to je općinstvo svetih, uskrснуće tijela i život vječni. Amen!”

Papa u Africi

Na svom desetom velikom apostolskom putovanju posjetio je Sv. Otac Ivan Pavao II od 12. do 19. veljače 1982. godine nekoliko zemalja afričkog kontinenta: Nigeriju, Ekvatorijalnu Gvineju, Gabun i Benin. I katolički i muslimanski živalj priredili su mu oduševljen doček. Mladim narodima Afrike Sv. Otac je stavio na srce da se žrtvuju za svoju djecu, da se opiru napastima nećudoređa koje dolaze iz materijalizirane Evrope, da se razvijaju gospodarski i duhovno. Papa je doslovce rekao: „Po-bačaj je zločin nad nevinom djecom”. Mlade Crkve u afričkim zemljama, za razliku od evropskih, ne mogu se požaliti na manjak svećeničkih zvanja. U 61 sjemeništu kat. Crkve u Africi sprema se za svećenički poziv 5.685 kandidata. Broj katolika je u stalnom, velikom porastu. Mnogi su se Evropljani, gledajući na televiziji mlade afričke narode u zajedništvu i molitvi s Papom, morali sjetiti poratnih riječi poznatoga fran-

cuskog teologa: „Nije daleko dan kad će umornu Evropu dolaziti misionari-zirati afrički svećenici”.

KÖLN

Komemorirana obljetnica kardinala Stepinca

„Vjerman Isusu i Crkvi do kraja života”

U Kölnu je 14.2. ove godine, u Minoritskoj crkvi, održana svečana sv. Misa u povodu 22. obljetnice smrti blagopokojnog kardinala Alojzija Stepinca. Sv. Misu predvodio je prelat dr. Daniels iz Kölna, brat gradonačelnika u Bonnu, u prisustvu hrvatskih svećenika p. Ivana Vidovića i p. Leona Delaša, zatim p. Bože Ančiča, voditelja Hrvatske katoličke misije u Kölnu.

Slavlje i spomen na pokojnog kardinala bili su uistinu veličanstveni. Tomu su mnogo doprinijeli sami vjernici svojim brojnim prisustvom, skladnim moljenjem i pjevanjem uz orguljsku pratnju p. Ivana Križanovića.

Na početku bogoslužja p. Božo je predstavio i srdačno pozdravio prelata koji se rado odazvao da našim vjernicima, rasutim ovdje u tuđini, kaže nekoliko riječi o Stepincu. Prelat je najprije iznio nekoliko crtica iz života pokojnog kardinala. Stepinčeva biografija se potresno dojmila prelata. Evo nekoliko izvadaka iz prelatove propovijedi: „Pitamo se da li ćemo se za njega moliti ili ćemo se njemu moliti? Činimo i jedno i drugo, jer tu se radi o čovjeku koji je ostao vjerman Isusu i Crkvi do konca svog života”. A onda je upitao: „Da li je to samo vaš kardinal ili je to možda kardinal svih nas, kardinal cijele katoličke Crkve? Ne smijemo biti žalosni, nego radosni! U kardinalu Stepincu dao nam je Gospodin Bog divnog i svetog čovjeka. Tamo gdje ljudi umiru kao mučenici, oni su svjedoci života i blagoslov za zemlju, narod i Crkvu iz koje dolaze. Iz krvi mučenika rastu novi vjernici i kršćanstvo. Žao mi je što vam sve ovo ne mogu kazati na vašem materinskom jeziku. Govorim kao brat braći, kao vjernik vjernicima. Te stvarnosti ne poznaju razlika među ljudima. Tu je samo Isus Krist! Zato budite sigurni da ste u katoličkoj Crkvi ove zemlje kod kuće i da ćete to i ubuduće biti”.

Posljednje riječi prelata Daniela upućene vjernicima u Kölnu bile su zapravo blagoslov: „Neka vas Bog po Isusu Kristu vodi kroz život”.

Dobriša Cesariću u spomen

1. U jednom sretnom trenutku svoga života napisao je Dobriša Cesarić stano- vitu oporuku:

*Sav život moj u tvojoj sad je ruci.
Probudi me! Proživjet ćemo oba
Sve moje stihom zadržane sate,
Pred vratima života ja sam prošnjak.
Čuj moje kucanje! Moj glas iz groba!*

Kad se čitatelj nagne nad pjesništvom Cesarićevim doista povjeruje kako mo- že s njim proživjeti sve sunčane sne iz davnog doba i osjetiti „dubinu svega, i da je život vječan – vječan (U suton).

Rođen god. 1902. u Slavonskoj Požegi proveo je Dobriša Cesarić svoje dje- tinjstvo i dječastvo u Osijeku, a golemi dio života u Zagrebu. Veoma rano spoz- nio je istinu, gorku i oporu životnu isti- nu:

*Što sada? Brbljati vesele riječi,
Skrivati rane za humor;
Ko da se išta skrivanjem liječi:
Tuga je tuga, a umor je umor.*

(Pjesma gorka)

U prvim razdobljima svoga života odra- stao i uzgojen u ozračju građanskog do- moljublja i domaće kršćanske predaje, D. Cesarić nije ušao u hrvatsku književ- nost kao pjesnik vjerskog raspoloženja i pisac domoljubnih stihova. Međutim, u mnoštvu spisatelja našega podneblja ostao je kao istinski pjesnik našega do- ba svjestan svoga poslanstva:

*Imoje srce po svijetu se skiće
Da budi srca kojima se spava. (Bdjenje)*

Možda se ipak u Cesarićevoj poeziji mogu otkriti drugi, ozbiljniji i smišlje- niji sadržaji nego oni što obično u pri- kazu njegova pjesništva pisci žele otkri- ti. Naime, većina autora želi protuma- čiti Cesarićev život u odnosajima: bol- svjetlost. Rijetko koji kritičar otkriva u tom bogatom sadržajnom pjesništvu duboku, intimnu potrebu Cesariće- vu za ljubavlju, poglavito pak u njegovoj potrebi za ljubavi prema bližnjemu. Zanimarena je u prikazima Cesarićeva poruka, da se pred smrću sakrio u stiho- ve:

*...U žaru sam ih kovo.
Al zatvoriš li za njih svoje srce,
Oni su samo sijen i mrtvo slovo.*

(Pjesma mrtvog pjesnika)

2. Od prvih knjiga pjesama „Lirika“, „Spasena svijetla“ i „Izabrani stihovi“ Dobriša Cesarić je ostao nazočan u hr-

vatskoj književnosti najprije kao pjes- nik, a zatim pisac nekoliko kraćih knji- ževnih prikaza, nekoliko sjajnih eseja.

U pjesništvu je Cesarić spojio Kranjče- vićevu misaonost i Vidrićevu izražaj- nost. Stvarao je nove pjesničke svjeto- ve, slike i dojmove koji se pamte i nose kroz život. On je pak sa sobom nosio Slavoniju svoga djetinjstva „po stazi, koja poljem vodi“ slušajući „pjesmu ši- roku, otegnutu“ (Slavonija).

Za njegova **Trubača sa Seine** napisano je nedavno, da je to vjerojatno najro- doljubivija pjesma u cijeloj hrvatskoj književnosti. Cesarić je u njoj doista zaljubljenik Domovine o kojoj pjeva:

Dobriša Cesarić

*Na domovini dvostruka je sjena:
Baca je Pešta i baca je Beč,
Ona je sva u crno zavijena –
Ne čuje, Majko, nitko tvoju riječ!
Mrmori, diše more, teče Drava,
a između njih jedna zemlja spava.*

U takvim stihovima ima pobune i po- mirbe, svjetla i tame, u njima je mala Hrvatska sa svim jadima i ljubavima, s mnoštvom matoševskih zaljubljenika u Kroaciju.

Pjesništvo Cesarićevo odlikuje se jas- noćom i glazbenom usklađenosti riječi, stihova. Ali treba istaći i njegovu druš- venu usmjerenost, pa se često spomin- je pjesme **Mrtvačnica najbjednijih, Predgrađe, Poludjela ptica** i druge sa sličnim motivima, u kojima je istaknu- ta sućut prema stradalnicima, skitnica-

ma i odbačenima. Međutim, Cesarić uključuje takve suosjećaje u opće raspoloženje svoga i našeg vremena. U tome je pjesnik dio nas.

*O, srce moje! Da li mržnjom goriš,
Il čežnjom jecaš, il zanosom sijaš,
Ti svuda vučeš lanac svojih pređa,
I ti si samo iskusni robijaš!* (Srce)

Većina hrvatskih đaka nauči Cesariće- vu pjesmu **Voćka poslije kiše** u kojoj se pjesnik zaustavlja pred malom voćkom koja je poslije kiše puna kapi koje ras- košno blješte u sjaju sunca, a kad se ono skrije, opet ostaje „malo, jedno drvo“. No, treba upozoriti da je Dobriša Cesa- rić također prevodio R. M. Rilkea i rus- kog pisca Sergeja Jesenjina.

3. U kratkom prikazu treba ipak upozo- riti na neke misli koje potiče Cesariće- vo pjesništvo. Poglavito one o ljubavi i boli. U pjesmi **Slutnja** neposredno je Cesarić priznao:

*U strahu za ljubav ispitujem srce.
Što ima za nju? Ima, ima dosta.
Ja joj se smiješim nekud u daljinu:
Dočekaj spremna svoga gosta.*

Riječima koje nije mogao zatomiti pjesnik je priznao da je željan ljubavi te da mu je ona slatki jaram i svagdašnje lako breme koje treba nositi, beskrajno dugo i strpljivo. Ne radi se o ljubavnom pjesniku. Ne. Nikako. Čežnja je to Cesa- riće-va za ljubavi koja je potreba op- stojnosti, koja se pohranjuje u dubina- ma bića, u tajnovita skrovišta srca i koja nudi sretnu spoznaju:

*O, sada shvaćam svijetli osmijeh neba!
Tajanstven govor drveća i trava
U skladu je sa otkucajima srca –
I ponad sviju snova tu je java.*

(Ljubavno predvečerje)

Bol je u Cesarićevim pjesmama proiz- vod tereta i umora što ga svatko nosi kad je ubačen u borbu za opstanak. To je bol koja se rađa u borbi za ljubav, za čovječnost, za ponos što ga traži ljudsko dostojanstvo. Cijeli naime niz Cesari- ćevih pjesama (**Jesenja pjesma, Pjes- nik, Oblak, Krik, Mrtva luka** i dr.) potvrđuje raspoloženje pjesnika u sus- retu s gradom koji je bio stoljećima srce i ozračje naroda; onoga naroda kojemu je pripadao i Cesarić. U spletu brojnih trenutaka koji su udarili pečate životu pjesnik priznaje:

*Spasavam sebe. U stihove stavljam
Sve svoje blago, da u njima zasja.*

(Ujeha)

U novije doba, dvije-tri godine nakon Cesarićeve smrti želi se u spomen-člancima upozoriti da je „odnjihan, odnjegovan, uzgojen i obrazovan u tradiciji Crkve, kojoj je duboko bio odan” (Fran Urban, Bjegunac u predvorju svjetlosti); pokušalo se ponešto zabilježiti o pjesniku u katoličkim časopisima. Međutim, trebat će još mnogo napora i istraživanja kako bi se utvrdila i učvrstila slika i mišljenje o Dobriši Cesariću, rijetkom hrvatskom piscu koji je u društvenim lomovima i zanosima od 1918. do svoje smrti odbijao ponuđena rješenja: južnoslavensko, banovinsko, radičevsko-seljačko, socrealističko i sve odvirke tuđih i tuđinskih usmjerenja. Njegova iskrena pjesma čini nam se ipak da je ostala uvijek:

*Nešto duboko, ko pjesma starine
Pjevana altom u tišini mraka,
Teče u moje srce iz nizine
Od nizova i hrpa svjetiljaka.*

(Večernji vidik)

Molitva

Što htjedoh reći, davno sve sam
U djetinjstvu još reko Bogu,
Ali da nisam kakav jesam
I da vjerovat još mogu,
Za ovo dijete, koje volim,
Ovako Boga bih da molim:

Svojim si zvijezdama napiso
U prazno nebo sve sudbine,
I mi smo samo tvoja miso,
Što sija zvijezdama iz tmine.
Svejedno da li ćemo stići
Na vrhove ili past u bezdan,
Mi moramo tek ići, ići
Svud kuda put nas vodi zvjezdan!

O dobri Bože, ako one
Zvijezde što sjaju njoj sudbinu
U nevolju i jad je gone,
U očajanje i crninu,
Milostiv pogled na nju svrni,
Gle, ima oči kao lane,
Od budućih joj dana crnih
Učini, Bože, svijetle dane!

Sve zvijezde što joj život mrače,
O dobri Bože, ti ugasi –
Sve one zvijezde koje znače
Besanih noći sijede vlasi,
I one koje bolest nose
U svojem sjaju blijedom,
I one koje prijete bijedom.
I one koje prijete bijedom.

Al ako nećeš da ih zgasiš
I ako iskušenja treba,
Ti moraš, Bože, da je spasiš

MARBURG (misija Hanau)

Fašing u službi vjere

Šačica naših vjernika u gradu sv. Elizabete Marburgu željela se na osnovi krštenja i vjerske pripadnosti Hrvatskoj katoličkoj misiji u Hanau okupiti, naći

pom broju za ovdašnje naše prilike, pozvao na istinsko produbljivanje zajedništva i svog identiteta, o čemu Crkva najviše vodi pastoralnu brigu i skrb. Za Crkvu nijedan krštenik grada Marburga nije nevažan, a po njoj se rađamo za nebo, za Boga.

Da je radost „velika tajna kršćanstva”, pokazao je i ovaj susret u Marburgu

zajedno, zbližiti se i međusobno još bolje upoznati. Na pragu korizmenog vremena, 18. veljače 1982., u jeku „fašnikovanja” među u Nijemcima, ostvarili smo tu svoju želju, istina na svoj – nama svojstven način. Ne uz punokrvni karneval ili maskenbal, jer u tome tapkamo za njemačkim prijateljima, ali uz sočnu i obilatu pjesmu, onu našu domaću koja čini da srce trepti; uz svriku našeg svirača Mate koji zna udariti u narodnu žicu i uz ples-tanz do iznemoglosti. Gospodin župnik, o. Marijan iz Hanau-a, u kratkom prigodnom slovu za stolom domaćina, svima veoma dragog sina naše Like Ivana Pavlića koji godinama već drži s velikim uspjehom, na zadovoljstvo Nijemaca, ovaj restoranski objekt „Zur Krone” u Oberstadtu na Marktplatzu, ocrtao je s vjerske strane smisao ovog susreta na početku korizme i sve prisutne, nazočne u lije-

Pred ponorima mostom neba.
I nemoj da joj život zgadiš,
Odrediv puno bola za nju,
A kada spustiš ruku na nju,
Spusti je samo da je gladiš!

Dobriša Cesarić

Obilježili smo tako i rastanak s kapelicom časnihi sestara sv. Vinka – Milosrdnica, koje su nas ugošćivale kroz godinu i pol dana, tu u Ritterstr. 1, u Gornjem gradu, nedaleko Schlossa poznatog s elizabetinskih tradicija u ovom gradu gdje je sačuvana i crkva sv. Elizabete, ogromna, velika, nešto poput katedrale, ali je danas drže evangelici. Preseljenje bogoslužja na novo mjesto, bliže željezničkoj stanici, u Alten-Pflegeheim St. Elisabet, tel.: 06421/66093 obilježili smo zahvalnim darovima i prigodnim govorom misionara, pred poglavaricom kuće i sestrom sakristankom koja nam je kroz sve vrijeme, dok smo koristili njihovu kapelicu, uzorno posluživala. Tako je taj oproštaj dirljivo odjeknuo i u samoj kući matici, a i među nama vjernicima – pa časnim sestrama i ovim putem veliko hvala i priznanje. Samo naše zborovanje na ovoj, nazovimo je „fašničkoj proslavi”, makar je pokazalo i naše staru bolju da smo još daleko od idealnih kršćanskih zajednica, ma koliko to željeli i nastojali i makar potvrdilo evanđeosku „mного zvanih, malo odabranih” i upozorilo da moramo shvatiti kako smo uvijek samo na putu do punokrvne zajednice.

ipak nas je u cjelini ispunilo zadovoljstvom, radošću i željom za još mnogo ponovljenih sličnih susreta gdje se naša vjera i identitet prekaljuje.

Treba pripomenuti da slavlja ne bi bilo da nije bilo mukotrpnog zalaganja g. Marka Lukačevića, Franje Parića i vlasnika restorana g. Ivana koji se osobno najviše založio da nama kao gostima bude u ovoj prilici relaksacije, ugodno i lijepo. Nakon što smo na svojoj koži osjetili njegovu gostoljubivost, ne moramo se čuditi što njegov ugostiteljski objekt i specijaliteti, ne samo zbog položaja u gradu nego i zbog ljudske crte, uživa ugled pokrajine Hessena, pa se k njemu vraćaju ne samo predstavnici pokrajine nego čak i Savezne vlade, kad naiđu u Marburg. Zavidna razina poslovanja, zar ne?

Mladi vjernici, osobito osamnaestgodišnji Predrag, inače naš Slavonac, iliti Šokac od glave do pete, i dvije djevojke, dali su svoj obilati doprinos ovom zajedništvu marljivim posluživanjem za šankom i kod stolova, tako da je svaki mogao ustvrditi da mu kraj njih ništa ne nedostaje. Takvi su oni, naročito oni, hvala Bogu, i u pohađanju crkve, pa želimo da to ostalim mladićima i djevojkama grada bude na ugled.

Slavlje su okrunile naše vrijedne domaćice koje nisu dozvolile da išta iza nas ostane u neredu i tako učinile da je slavlje zaista bilo zajedničko djelo čitave naše kršćanske zajednice, a ne izoliranih pojedinaca koji često, u drugim sredinama, izvuku kraći kraj, jer većina „gospode“ želi biti jedino poslužena, inače bi zaprljali svoja luksuzna odijela – a gdje bi oni mogli zaprljati svoje prstiče i posluživati druge. Stoga, ovo i je jedino ovakva slavlja, gdje svi daju sve od sebe da drugima bude lijepo, smatramo uspješnima i poželjnima za budućnost. A ako netko želi biti samo gotovan i puki uživalac, njemu tu onda nije mjesto. To vrijedi, držim, i za sve ostale misije i naše katoličke zajednice.

Dinko Grajski

U govoru za stolom misionar o. Marijan Kovač rekao je u Marburgu, između ostaloga, i ovo:

„... Smisao ovoga današnjeg našeg susreta je još, i to konačni, da se nađemo zajedno u duhu našeg krštenja. Da njegujemo kršćanske naše tradicije, adete, običaje u duhu našega stoljetnog hrvatskog postojanja i trajanja na posvećenom hrvatskom tlu koje je dalo nebrojene mu-

NEUSS

Karnevalska proslava – ustrižak namijenjem Poljskoj

I mi u tuđini želimo na momente zaboraviti odsutnost domovine i onih koji nam najviše nedostaju i naći se u valu radosti. Naša zajednica u Neussu nije se naravno priključila njemačkim povorkama koje su u ove karnevalske dane na ulicama vrlo bučne. Zajednički sa

členike za vjeru i križ časni – sve tamo od trajanja osmanlijske vladavine pa do posljednjih vremena.

U križu je spas!

Crkva je, nažalost, i danas ružena, da ne kažem napadana, u našem narodu. A zašto? Jednostavno zato jer stoji na strani maloga čovjeka, jer ljubi vas ljude i ovdje rasute po tuđini. Crkva ne bi bila napadana kad bi samo prestala govoriti da je hrvatska i kad bi se odrekla svoje trinaeststoljetne povijesti. Odnarođivanje ljudi, naročito mladih, to je križ ovoga časa. A mi ne možemo ne ljubiti sebe, svoju povijest, svoj narod, svoj hrvatski jezik, običaje, kulturu, pismo... sve nam je to odveć dragocjeno, sveto. Bog neka bude svjedok našega plemenitog rada, nastojanja, djelovanja u istini sa silnim naglaskom na slobodi i pravdi, što je temeljna postavka svih važećih međunarodnih dogovora i ugovora.”

župnikom organizirali smo 21. veljače karnevalsku proslavu u auli biskupijske večernje gimnazije. Pored toga što gotovo za svaku našu proslavu prosjačimo za dvoranu, jer vlastite nemamo, gdje bismo se zajednički okupili i proveselili, ipak nas te teškoće ne daju smesti u nakani da se zajednički okupljamo.

Naša krnevalska večer otvorena je najprije kulturnim programom: u dvorani od oko 500 posjetitelja nastupila je po prvi puta naša dječja folklorna grupa. Svojim simpatičnim dječjim nastupom izveli su nekoliko slavonskih poskočica i iznad svakog očekivanja oduševili publiku. Nastupila su djeca koja još ne idu ni u školu. Ne samo da oni vole i znaju svoje narodne plesove, već pokazuju da su oni i djeca današnjice: izveli jedan vrlo živ kaubojski ples. Naša folklorna grupa odraslih uvjerila nas je da i dalje marljivo vježbaju. Novom svježinom izveli su nekoliko kola iz zapadne Hrvatske. I dok su se izvršavale pripreme za slijedeću točku, zbor je otpjevao nekoliko pjesama veselog karaktera.

U našoj sredini našao se također i poznati magioničar, vel. Nikola Okić iz okolice Nürnberga. On nam je svojom vještinom pokazao što može čovjek učiniti svojom moći a da mi to i ne primijetimo.

U svrhu da pomognemo našu braću u Poljskoj, pripremili smo i tombolu. Kupovali smo srećke ne zato da dobijemo televizor ili neki drugi vrijedni predmet, nego da svojim sitnim novčićima pomognemo one koji su u većoj potrebi nego mi. Tako smo toga dana na nedjeljnoj Misi i u dvorani prikupili za braću Poljake 2.240,- DM. Svotu je zao kružio svojim osobnim prilogom župnik p. Tomislav Duka na 2.500,- DM. Radilo se o karnevalskoj proslavi pa su naravno mnogi bili obučeni u najrazličitije maske. U maskiranju kao da su se natjecala djeca i odrasli. Negdje gotovo pred ponoć, u jeku plesnog raspoloženja, žiri je zamolio sve maskare da dođu naprijed, kako bi lakše odabrali i nagradili najbolje tri maske. Nije bilo lako odlučiti. Prvu nagradu za najbolju masku osvojio je ipak starohrvatski vojnik.

Zahvaljujući župniku p. Tomislavu Duki i svim pomagačima oko organiziranja proslave, bili smo radosni za ove zajednički provedene trenutke.

Lucija Zovko

AACHEN

Zlatni pir Matije i Miroslava Čale

Kad su Matija i Miroslav (Mile) Čale obećali jedno drugom vjernost pred Bogom, svećenikom i kumovima u rodnoj župi Grude, 23. studenog 1931., nisu sigurno ni u snu pomislili da će zlatni pir slaviti u Aachenu, 20. siječnja 1982. godine, u gradu Karla Velikog, u crkvi sv. Petra u kojoj Hrvatska kat. misija slavi svake nedjelje i blagdana sv. Misu u 13 sati. Nije ih ovamo domamio ni carski grad Aachen, niti bogati izlozi, nego njihova djeca koja žive i rade u Njemačkoj.

I proslavili su ga ovdje sa sv. Misom i zahvalili Bogu za 50 lijepih i plodnih godina. Slavili su u krugu svoje djece i unučadi. Gospođa Cernić, koja često nastupa i u njemačkim župama, uzveličala je ovo slavlje pjevanjem i pratnjom na orguljama. Matija i Mile su rodili trinaestero djece u svom skladnom braku; sedmero ih još živi, a od tog petero u Njemačkoj: 3 sina u Aachenu i 2 kćeri u Solingenu. Imaju 18 unučadi. Na proslavu u Aachen došla je i jedna kćerka iz Zagreba.

Pitam ga: „Mile, kako je bilo u proteklih 50 godina?“ „Dobro, velečasni“, odgovara on. „Ratne i poslijeratne godine su bile teške, ali kad se voli, sve se može. Sлагali smo se. Djeca su to osjećala.“

„Dvoje njih bit će jedno tijelo“ /Ef 5,31/, kaže sv. Pavao. U znak toga jedinstva primili su Matija i Mile sv. pričest, veliku raspolovljenu hostiju, dvije polovice – „jedno tijelo“. Pili su iz jednog kaleža. Kako je izražajna naša liturgija, kako životu bliza! Svaki dašnje uzima Bog za znak svoje prisutnosti među nama – kruh i vino. Matija i Mile su blagovali od istoga kruha, pili iz istoga kaleža, dijelili su dobro i zlo, radost i žalost...

Gledam ih, gledam svijeću što drže. Kako snažna simbolika! Izgarali su poput svijeće za djecu. I kao što svijeća dok izgara daje svjetlo i toplinu, tako su

i oni živeći izgarali i davali svjetlo, toplinu, putokaz svojoj djeci. Gledam smirena lica, mislim na prohujale godine – Mile je rođen 2. studenog 1912., a Matija 12. studenog 1913., mislim na dva svjetska rata koje su proživjeli, na hercegovački krš, i pitam se otkuda svježina, vitalnost, zadovoljstvo? I kao da mi, poslijeratna pokoljenja, to teško shvaćamo. Vjera u Boga, u budućnost, u djecu i življenje za djecu, jest odgovor na to pitanje. Raditi, planirati, a onda sve što dođe primiti iz Božje ruke, to je životno geslo naših starih.

Matija i Mile su napustili Aachen. Ostavili su ovdje i djecu i unučad koju jako vole i otišli u rodne Grude radosna srca. I tamo će sigurno slaviti s prijateljima i župnikom fra Bernardom, koji ih ni ovdje nije zaboravio – poslao je telegram. Otišli su sa željom da im djeca ostanu zdrava i Bogu vjerna – i još jednom velikom željom: da dožive i prauučad. Dao Bog da im se ispuni ta želja! „Sinovi vam bili blagoslov, prijatelji utjeha; živjeli sa svima u pravome miru.“ /Iz završnog misnog blagoslova za zaručnike/.

M. K.

Matija i Miroslav zajedno sa svojima kraj jaslica i uz svetohraniš

WUPPERTAL

„Tko te moli, podaj mu“

Među sedam djela milosrđa tjelesnih na prvom se mjestu nalazi: „Gladna nahraniti“, a odmah iza ovoga slijedi: „Žedna napojiti, siromaha odjenuti...“.

Naš je hrvatski vjernik, poučen evanđeoskom naukom, u granicama svojih mogućnosti, uvijek pomagao onima koji su bili u bilo kojoj materijalnoj nevolji.

Ova se darežljivost naših vjernika odlaskom u inozemstvo još više aktivirala.

Na sveopći poziv „Hilfe für Polen“, hrvatski su vjernici iz misije Wuppertal 31. sječnja 1982. god. skupili 1.250 DM i predali ih direktoru mjesnog Caritasa, prelatu Paulu Hanischu.

Oni su 14. veljače, ne zaboravljajući onu Isusovu: „Neka ti ne zna ljevica što ti čini desnica“ (Mt 6,3.), skupili preko 550 kg različitih živežnih namirnica i predali ih misijskom osoblju. I već slijedećeg dana upućeni su paketi s hranom na odgovarajuće adrese u Poljskoj.

Hvala svima koji su na bilo koji način sudjelovali u ovim akcijama. Neka ih Bog sve nagradi vječnim dobrima.

P. Berislav Nikić

Oglas

Hrvatska katolička misija Aachen traži katehisticu i orguljašicu. Plaća prema propisima biskupije. Javiti se na adresu: Peterskirchhof 1, 5100 Aachen, tel.: 0241/22675.

Razmišljanje

**Hrvatska katolička mladež
vu inozemstvu**

Drago moje pajdašice i poštovani pajdaši! Prije jeno leto dan bil sem se osvrnul vu članku „Hrvatska katolička obitelj vu inozemstvu” na se vekše probleme među našim obiteljima kaj su, kak se veli, „privremeno” vani, vu tuđini. Ovaj put bi se male osvrnul na našu hrvatsku mladež kaj je iste tak „privremeno” vu tuđini. Kulike ima tih naših dečkov i curic v Njemačke, teške je reći, nu jedne je točne da ih nije male. Z čim se baviju, kaj delaju, kakše su škole završili, velika je nepoznanica. Nemre me znati za cijelu Zap. Njemačku, tj. za saki grad, ali kaj se tiče Berlina, tu sme donekle upoznati z problemima naše mladeži. Pitame se gdje su ta djeca kaj su prije dva, tri leta išla na sv. pričest ili na sv. krizmu? Ima ih sake lete lepi broj kaj primiju te važne sv. sakramente, nu kad zbaviju, kak su znali naši stari reći, „te svete regule”, ne vidiš ih borme više vu Cirkve. Kak bi na primer jen dečec kaj „već” ima četrnaest let bil „domištiant” (ministrant), kaj bi on oblekel ministransku haljinu za koju sme se mi negda tukli – on je već dečko. „Ministranti” to moreju biti same „klinci” desetogodišnjaci. Tak misliju naši „dobri” dečeci. Da vidime kaj veliju naše deklince, one ne moraju „domištirati”, kakve one probleme imaju? Kak se djevojčice brže razvijaju neg dečkici, smatra se saka četrnaestgodišnjakinja djevojkom. Mamek da sake jutre po dvije, tri marke, naj si deklica kupi nekaj za jesti dok ima odmor vu škole, nisme mi načeni da dječici delame „štule”, bolje dati sa-

ki dan tkoiu „markicu”, pak si nek kupi kaki kolaček i „fanticu”. Deklice u većini ne kupiju neš za jesti, neg „šparaju” za raznorazne „Avonove” parfeme, špreje, farbe za obrve (koji put i za lasi), nečeju one biti iza njemačkih kolegica kaj su, tak naše kćerkice misliju, bolše „emancipirane”, znaju već i za „antibebicapilule”.

Što će biti od naše djece u inozemstvu? To je pitanje koje bi još više moralo zanimati roditelje, društvo, Crkvu i – mlade.

I tak se naši sineki i kćerkice se više obraćaju na zapadno „napredno” društvo. Još dok se četrnaestgodišnjaci moreju kak tak kontrolirati, kaj je z onima kaj imaju „već” šesnaest ili mortu koje leto više, kakve su oni, društve našli, kak su se oni „integrirali”? Borme z šesnaest se mora već i vu „diskač” iti, tu se more „čagati” (plesati) do mile volje, nišči ne gleda ak je komu stal na prste ili ga ruknul v rebra. „Diskač” je život, čr-

lene svetle, nišči se z nikim ne spomina, nije važne kak tančaš, glavne da si v transu. Tu se sklapaju poznanstva, tu se more i koji wisky popiti, a gđoj je „napredan” more probati i hašiš, marihuanu ili koje drugo „blaženo” sredstvo. Kak se naša dječica (većina njih je tu već godinama) već dobro uključila vu njemačko društvo, nije im problem ni jezik ni zapadni običaji; napreduju na svim poljima, nu najmanje v škole. Nu statistika pokazuje kulike naše mladeži završi školu ili zanat, postotke bolje je ne spominjati, znamo da sme u velikom minusu.

Zakaj se te događa z našom mladeži, zakaj su oni već „odrasli z šesnaest let”, zakaj probati hašiš, „antibebicapilule”? Morame priznati da veliki dio krivice leži na nami roditeljima kaj sme se svoje slobodne vrijeme posvetili na razmišljanje kak bume više zašparali, kakvu bume hižu napravili, kakvega auteka bume kupili. Kulike nas ima kaj najdeme vremena da se z sinekom ili kćerkicom pospominame o opojnim drogama, „antibebicapilulama”, kak je bile v škole, kak stojiju z matematiku, fiziku ili kemiju. Kulike nas ima kaj z dječicu diskutirame, razglabame o Biblije, o Evanđelju, o sv. Franji Asiškome? Mislim male, male nas ima. Bolje je promatrati lotto – „šajne” i kombinirati kak bi se dobile „šest rihtigov z cuzacalom”. Kaj se onda čudime da nam mladež ide se manje vu Cirkvu, a se više vu „diskače”. V Cirkvi treba moliti, i te na glas, vu „diskaču” se treba same vrteti. Mi Hrvati bi morali znati razlučiti kaj je bolše za nas i za našu djecu: „diskač” ili Biblija; kaj je zdraveše, hašiš ili sv. ispovijed.

Ivek Milčec

Znate li ...

- da na 90.000 rođenčadi u Njemačkoj dolazi 3.600 (4%) duševno ili tjelesno zaostale djece. U pokrajini Baden-Württemberg koja broji oko 7 milijuna stanovnika živi 550.000 duševno ili tjelesno zaostalih.

- da na svijetu ima 16.500 salezijanskih redovnika i oko 17.000 salezijanskih redovnica. Salezijanci imaju i oko 30.000 suradnika koji djeluju u svim krajevima svijeta. U hrvatskim misijama u S.R. Njemačkoj rade 4 salezijanca.

- da u rimskoj biskupiji koja broji oko 5 milijuna stanovnika ima 305 župa. U

svakoj župi rade prosječno tri svećenika, a ima ih ukupno 983. Većina su redovnici iz različitih redovničkih zajednica.

- da u Bosni i Hercegovini postoje 3 katoličke biskupije sa 758.000 katolika u 253 župe. Banjalučka biskupija ima 118.000 vjernika u 48 župa te 42 dijecezanska svećenika. Mostarska biskupija ima 210.000 vjernika u 76 župa te 93 dijecezanska svećenika. Sarajevska nadbiskupija ima 430.000 vjernika u 129 župa te 191 dijecezanskog svećenika. Na području bosansko-hercegovačke crkvene pokrajine postoje i dvije franjevačke provincije. Hercegovačka provincija ima 204 svećenika od kojih 128

djeluje na području Hercegovine. Bosanska provincija ima 274 svećenika od kojih 183 djeluju na području sarajevske nadbiskupije i 50 na području banjalučke biskupije. Među 758.000 katolika Bosne i Hercegovine djeluju 583 svećenika od kojih su 361 franjevac a 222 biskupijski svećenici. Osim toga jednu župu vode trapisti, jednu dominikanci i dvije isusovci.

- da je broj svećeničkih kandidata u Njemačkoj porastao. Godine 1981. ušlo je u biskupijska sjemeništa 582 studenata teologije s nakanom da postanu svećenici. Broj mladomisnika ipak je jako nizak. U prošloj godini bilo je zaređeno samo 168 svećenika.

INGOLSTADT

**Radimo zajedno,
moramo i živjeti zajedno**

Novi hrv. kat. centar u Ingolstadt

U subotu 20. veljače 1982. g. sakupilo se mnoštvo hrvatskih vjernika i pred-

Dragi Hrvati i poštovani njemački gosti, dobro mi došli na ovaj zajednički susret. Pismo veli da je lijepo i ugodno kad braća stanuju zajedno.

Hvala Bogu i dobrim ljudima da smo dobili ovaj Centar! To je sasvim u skladu s Biblijom („Štitite strance, sirote i udovice“) i posebno s crkvenim temeljnim dokumentima o migrantima.

Gradonačelnik g. Paul Wegmann za vrijeme svog zapaženog govora
H. Paul Wegmann, Oberbürgermeister von Ingolstadt, spricht während der Einweihung des kroatischen Zentrums

stavnici crkvene i civilne vlasti iz biskupije Eichstätt i grada Ingolstadta u novom Hrvatskom centru u Ingolstadt, Jesuitenstr. 4. Već je dvanaest godina otkako je osnovana Hrv. kat. misija koju uspješno vodi vlč. Martin Sentić, svećenik dubrovačke biskupije. Uz katedralu, u kojoj se svake nedjelje služi sv. Misa, vlč. Sentić je uspio dobiti i nove prostorije za kulturno - društveni rad.

U novom centru župnik namjerava držati religiozna predavanja, posebno biblijske teme.

Na otvorenje novog centra došao je direktor Caritasa iz biskupije Eichstätt, prelat Jakob Wiedendorfer, koji je blagoslovio centar. Gradonačelnik grada Ingolstadta, gosp. Paul Wegmann pohvalio je marljivost naših radnika. Gradonačelnik je posebno napomenuo potrebu da u današnjoj krizi zaposlenja moramo zajedno i živjeti „kad već zajedno radimo“. P. Bernardo Dukić zahvalio je na novim prostorijama biskupiji Eichstätt i gradu Ingolstadt. Posebnu zahvalnicu s pozdravom gostima izrekao je mjesni župnik vlč. Martin Sentić.

U ovoj biskupiji Eichstätt u prvom redu hvala preuzvišenom biskupu dru Alojzu Bremsu, što se pobrinuo da strane Crkve imaju svoj kutak Domovine u biskupiji. Biskup dr. Alojz Brems često je puta naglasio u svojim godišnjim susretima sa stranim Crkvama u Münsterkirche: „Budite braća među braćom!“

Na slici (zdesna na lijevo): vlč. M. Sentić, p. Đ. Globan, p. B. Dukić i folklorši iz augsburške misije

Hvala mu za ove evanđeoske riječi, jer za kršćanina nigdje ne smije biti tuđine kad se nalazi među braćom kršćanima.

Hvala također čitavoj Crkvi Božjoj u Eichstättu za sve što je učinila i što još sada čini za strane Crkve u ovoj biskupiji.

Ovdje se posebno sjećam Betriebsseelsorgeseekretarijata koji je mnogo učinio za strane Crkve u biskupiji Eichstätt kroz prošlih 10 godina. Posebno se sjećam pokojnog Josipa Heinla kojemu neka milosrdni i milostivi Bog bude vječno svjetlo, život i radost! Sjećam se i patra Scheibeka koji nas je koncem prošle godine ostavio i otišao po poslušnosti svoga Reda na novu dužnost. Hvala mu za sve godine što je činio za sve strane Crkve!

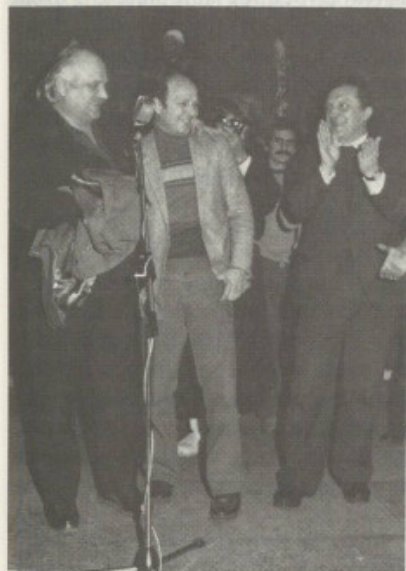
Također hvala i gospodinu Joh. Kuschill-u i njegovoj supruzi koji sada rade u Betriebsseelsorgeseekretarijatu s ljubavlju i Kristovskim srcem za strane radnike!

Hvala i Saveznom Caritasu u Freiburgu, a posebno Caritasu biskupije Eichstätt, njegovom direktoru kanoniku Jakobu Weindendorferu.

Mojim Hrvatima koji su mnogo u socijalnom radu i problemima pomogli u ovoj biskupiji: gospodinu Zvoni Kokalj i njegovoj sekretarici gospođa Lidiji Kranjčan, hvala u ime moje i u ime svih Hrvata! Neka ih Bog istine i milosti blagoslovi i dadne im dosta snage da i dalje marljivo rade za Hrvate i za sve druge naše radnike s lijepog i velikog poluotoka Balkana koji se prije u povijesti zvao i Hemus!

Posebna hvala Njemačkoj Crkvi i narodu, što su nam, taj veliki i veoma kulturni narod i Crkva, dali velikog pionira socijalne nauke i velikog preteču enciklike Pape Leona XIII *Rerum novarum*, Wilhelma Emanuela von Ketteler. Veseli me da se ova kuća za strance i Caritas zovu i nose njegov naslov – Kettelerhaus, jer to on zaslužuje po svojim velikim idejama kojima je obogatio Crkvu i ljudsku obitelj.

Da su svi biskupi u dvotisućitoj povijesti Crkve bili duhom i radom kao biskup Ketteler (isto tako i svećenici), ili makar polovica biskupa i svećenika kao Emanuel von Kettelerne bi po mom skromnom mišljenju danas možda bilo totalitarnih sistema u Evropi.

P. Globan, tako dugo u inozemstvu, nije zaboravio hrvatskih pjesama

Hvala njemačkim vlastima ovdje u Ingolstadtu, a i u čitavoj SR NJ., što su počele velike vojničke kasarne pretvarati u Caritasove prostorije, u domove stranih radnika i u druge humane ustanove! O kad bi to učinili svi gradovi i narodi zemlje da se što prije ostvari onaj istinski mir, jer ima i lažnog mira, na ovoj zemlji prema zamisli Isusa Krista, vječnog Galilejca i Kneza mironosca! Pravi mir MORA i TREBA počivati na četiri velika stupa: istini, pravdi, ljubavi i slobodi! Jer mir koji ne počiva ili ne stoji na ova velika spomenuta četiri stupca, to i nije pravi mir, nego negativni mir, tiranija, diktatura, ili mir grobljâ ili mir robova u koncentracionim logorima.

Još nešto: za mene ne vrijedi načelo da je jedan narod sam po sebi svet i dobar –

human, a drugi nesvet, nehuman i fašistički. Za mene kao čovjeka, animal rationale, i kršćanina vrijedi ovo načelo: u svakom narodu ima dobrih – humanih i zlih – totalitarnih ljudi. Sapienti sat!

I završavam: Bože, blagoslovi ovaj veliki narod Evrope i čitavu Crkvu njemačku puninom svoje milosti, milosrđa i mira po Kristu Gospodu našem! Amen!"

Uz dobro pripremljenu zakusku za domaće i strane goste mladi Hrvatske misije Augsburg izvodili su hrvatske narodne plesove i kola.

Socijalni ured Hrvatske kat. misije Ingolstadt dobio je nove prostorije u Jesuitenstr. 4, tel.: 08 41/30 91 43, Ingolstadt.

Solidarnost zajednice

Katolička Crkva u zapadnoj Njemačkoj pridružila se sveopćoj akciji u svijetu za pomoć poljskom narodu u njegovoj teškoj situaciji, posebice nakon proglašenja ratnog stanja 13. prosinca pr. g. U tu su akciju spontano stupile i neke naše katoličke misije te su tijekom siječnja i veljače sakupile iznos od **30.452,07 DM**, koji će biti predan poljskoj Crkvi da ga raspodijeli ljudima prema potrebama i mjesnim okolnostima. Uredništvu „Žz“ ove su misije javile svoje priloge:

Aachen	650,-- DM
Baden-Baden	1000,-- DM
Bad Säckingen	750,-- DM
Berlin	5 580,-- DM
Bonn	250,-- DM
Bremen	650,-- DM
Dortmund	400,-- DM
Duisburg	387,41 DM
Frankfurt/M	4 300,-- DM
Freudenstadt	2 017,50 DM
Gelsenkirchen	1 450,-- DM
Hanau	500,-- DM
Hannover	2 625,-- DM
Koblenz	650,-- DM
Krefeld	500,-- DM
Ludwigsburg	1 220,-- DM
Neuss	2 500,-- DM
Nürnberg	884,-- DM
Offenbach	701,16 DM
Offenbach (Ivančič)	100,-- DM
Rottweil (Matić)	200,-- DM
Speichingen	482,-- DM
Wiesbaden	1 405,-- DM
Wuppertal	1 250,-- DM

KRATKE VIJESTI

Vierzehnheiligen / Bamberg

Proljetni pastoralni sastanak za hrvatske svećenike i pastoralne suradnike u S. R. Njemačkoj održat će se od 8. do 12. ožujka 1982. g. u Vierzehnheiligen. Tema sastanka: **Alkoholizam i problemi obitelji**. Prof. dr. Vladimir Hudolin iz Zagreba držat će ova predavanja: Problemi vezani uz pijenje alkoholnih pića, Djelovanje alkohola na čovjeka, obitelj i društvo; Tjelesno-duševna oštećenja alkoholizma; Alkoholizam; Programi suzbijanja problema vezanih uz pijenje alkoholnih pića i uloga paraprofesionalnih kadrova. Vlč. Rajko Brnić govorit će o „Radu svećenika na području suzbijanja alkoholizma i „Liječenju alkoholizma na pastoralni način“. O ovom sastanku i predavanjima izvijestit ćemo opširno u slijedećem broju „Žive zajednice“.

Frankfurt / M.

Vjeronaučna grupa koja na Biblijskoj olimpijadi ove godine u Offenbachu osvoji prvo mjesto putovat će u Padovu i Asiz, mjesta koja su najuže vezana s franjevačkom poviješću i s gradivom za olimpijadu.

Mannheim

Freiburški nadbiskup dr. O. Saier imenovao je, na prijedlog hrvatskih misionara, dr. Antu Luttera, našeg misionara u Mannheimu, članom Svećeničkog vijeća u nadbiskupiji Freiburg. Čestitamo!

Frankfurt / M.

Upozoravamo naše cijenjene pretplatnike da jednogodišnja pretplata za „Živu zajednicu“ stoji 10.- DM + poštari- na koja za pojedinačni primjerak iznosi 40 pfeniga (godišnje 4.- DM). Za veći broj primjeraka poštari- na je manja.

Hodočašće

Od 19. do 26. lipnja 1982. godine vodi p. Ignacije Vugdelija hodočašće u Svetu zemlju. Svi koji namjeravaju obići najsvetija mjesta naše kršćanske povijesti neka se, najkasnije do 10. svibnja, prijave uredništvu „Žive zajednice“. U uredništvu mogu dobiti i sve potrebne informacije.

Olimpijada je pred vratima

Kao što je poznato, ovogodišnja Biblijska olimpijada održat će se u Offenbachu 30. travnja i 1. svibnja. Budući da smo u 800. obljetnici rođenja sv. Franje Asiškoga, gradivo olimpijade je posvećeno tom velikom svecu, zapravo njegovu odnosu prema Evanđelju. Mladi vjeroučenici u domovini i u inozemstvu natjecat će se dakle u poznavanju sv. Franje i Evanđelja. Franjo siromah, Franjo pjesnik, Franjo veseljak, nadahnjivao je najveće umove kista i pera. On je prisutan i u djelima hrvatskih književnika, glazbenika, likovnih umjetnika. Evo kako gradivo za olimpijadu razmišlja o „Franjinu odnosu prema smrti i smrti kao temi u nekih naših pjesnika“:

Franjo kao čovjek duboke vjere, kao čovjek koji najistinitije živi siromaštvo i teži prema punoj slobodi, tjelesnu smrt promatra i doživljava u tom svjetlu. Smrt doživljava kao prijelaz iz zemaljskog života, kao apsolutno oslobođenje, kao mogućnost da do kraja živi svoje siromaštvo u odnosu prema Bogu (želi Stvoritelju vratiti dah života) i prema ljudima s kojima živi (ne želi ništa zadržati za sebe i želi umrijeti u posuđenu habitu).

Time, međutim, ne umanjuje naivno tragičnost tog trenutka koji je za svakoga čovjeka jedinstven, u kojemu je čovjek doista sam i u kojemu na izvjestan način postaje svjestan da je smrt rezultat njegova života (često se, naime i isti-če da je smrt onakva kakav je bio život).

Franjo prihvaća smrt u najpunijem smislu, i vjerničkom i ljudskom, te stoga pjeva i moli u času umiranja, stoga moli braću da nad njegovim tijelom pjevaju psalme.

Smrt kao pjesnička tema često se javlja u pjesnika najrazličitijih opredjeljenja. Za vas smo odabrali samo dvije pjesme koje, iako na dosta različit način, nama vjernicima mnogo govore o tim ljudskim najodlučnijim trenucima.

Nikola ŠOP: Molitva za vedru smrt

Daj mi, o Bože, da zaspim nasmijan radošću sitih prepelica,
pod kruškom zreloom u hladu slušajući sve dalju pjesmu bijelih žetelica. I uzglavlje mi daj od svježeg, mladog sijena,

I pokrov od biserne rose nanizan.
O daj mi da umrem u mirisu žita i trave, kad budu sva polja pokošena.
(...)

I plodovi zreli neka tad zatutnje oko mene, sa grana koje sve tiše šumore.
O Bože, i neka u ponoć dođu u travu skrivene krijesnice tihe i za moju dušu dugo gore.

Mak DIZDAR: Smrt

Zemlja je smrtnim sjemenom posijana
Ali smrt nije kraj Jer smrti zapravo i nema
I nema kraja Smrcu je samo obasjana
Staza uspona od gnijezda do zvijezda

Tisuće i tisuće mladih u domovini rado dolaze na vjeronaučne sastanke. Na slici: mladi Sinjani pozorno slušaju evanđeosku poruku.

Pismo sestri

(I mladi u Koblenzu imaju svojih pitanja i problema, radosti i žalosti. Jedna od njih, redovita vjeroučenica, pokušala je nešto od toga staviti na papir. Usput napominjemo da se redoviti vjeronaučni susreti za sve višeskolce i ostalu mladež održavaju u Hrvatskom centru u Koblenzu svake srijede u 18.00 sati).

Pišem sestri zato jer je nemam. Pišem njenim plavim uvojcima koje vjetar nije nikada zamrsio... Sestro, da te imam, zajedno bismo dočekivale proljeća na pragu sunca, zajedno bismo trčale slobodom našeg velikog života, isprepletenog života. Ah ne, ja ne želim da tvoj život bude isprepleten. U ovom trenutku mislim samo na svoj isprepleteni život. Htjela bih da ti budeš sretna i vesela, uvijek nasmijana. Tvoj smijeh bi mi bio drag i radovala bih se njegovom zvuku jer bi podsjećao na zvuk jeseni i igru vjetra u krošnjama.

Ti bi mi bila najbolji prijatelj. Pričala bih ti o svemu: o mom prvom plakanju zbog nepravde i tuge, pričala bih ti o sreći koja se sa mnom izgleda ne želi hvatati u koštac. Htjela bih da ti budeš sretna kad već nisam ja. Nagovarala bih život da zauvijek sačuva čedni i nježni smiješak na tvojim usnama, da ti zauvijek dopusti da ga gledaš kao da si mu najmilija kćerka.

Sestro, zašto ja tebe nemam... Zašto nam nije dopušteno zajednički slušati glazbu u sobi, na tepihu? Zašto nam nije dopušteno zajednički zatvoriti prozor od straha da se u naše toplo popodne ne uvuče slutnja i ne odvede nas na „brisani prostor“?

Nikad ne bih dozvolila životu, seko, da tebe izvede na „brisani prostor“, da ti zatamni zjene i ugasi smijeh.

Radovala bih se, sestro, da te imam, da ti mogu pokloniti svoje suze koje, neukusne i obične, nitko neće. Zašto te nema da ti pokažem kako je lijepo živjeti u zajednici prijatelja, s prirodom, igrati se s vjetrom ležeći na mekanoj travi. Da ti pokažem za čim ja patim već šesnaest godina.

Zašto te nemam, sestro? Nepoznato moja sestro, tako je okrutno što te nemam. Tako je okrutno što se ni jednim tvojim mekim, plavim uvojkom vjetar nije poigrao.

CRTICE IZ ŽIVOTA NAŠIH ISELJENIKA

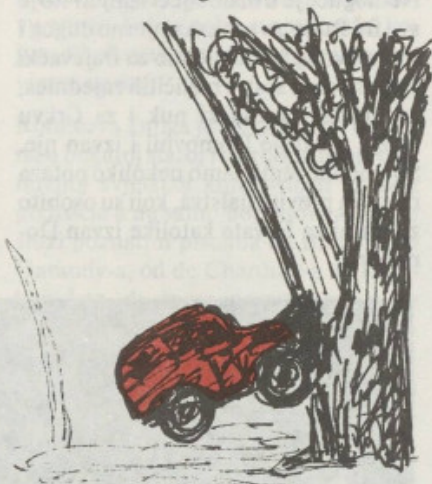
Slavko i Pepica

Kad smo stigli na mjesto nesreće, telefonski pozvani, već je titrala luč hitne pomoći oko razbijenog auta pred stablom, a postrani ležao mlad čovjek, oko njega bolničari i policija. Iako nisu našli težih povreda, povezli ga u kliniku. Fra Jure i ja za njima. Iz kratkog razgovora smo saznali, da se zove Slavko Mađarić i da je iz Čakovca. Fra Jure sjedne na rub postelje, gladi mu čelo pa ga pita: „Šta se to dogodilo, sinko, Bog te vidi? Al ne boj se, neš umrit! Pa da i je tako, evo tu mene, ispovudit ću te pa si miran.” Slavka muči vrućica pa maksimalno samo ponavlja: „Kraj, šlus, basta! Nek vse gre k vragu, posel, penezi i ja – Pepici za inat! Eto, štel sem šlus včinit, zakaj još živeti?” – „Zašto si se tija ubiti, dite Božje?” pita uplašen fra Jure. Slavko se uspravi na jastuku, pa kao da pljuje nekome u lice vikne: „Žena, Pepica, štela me ostavit kaj preveč delam i šparam!”

Svi govore o onima koji vuku 'arbajcloz' ili 'uzmu krank' pa dangube po 'banofima', ali rijetko se čuje o onima koji posluju u tuđini svetkom i petkom, lete za svakom radnom smjenom, love svaku marku, kao da su drogirani. „E moj sinko”, veli sažalno fra Jure, „i posa je dar Božji, ka sve na ovome svitu. Istina, moraš se pošteno znojiti za se i za dicu, al ne tolko, da ti dušu đava odnese. Ne smiš ni u dokonosti ni u raboti priči miru, jer pare su ka stara rakija: što dulje piješ, to si žedniji.”

Dan prije nesreće zgrabili se Slavko i Pepica opet jednom u koštac, i ona mu rekla, da će uzeti dijete i otići od njega. A to nije bilo prvi puta. Kad se on drugi dan vratio umoran s posla, u stanu sve prazno i hladno: ni večere, ni Pepice, ni Mirjane. Pomisli da je kod poznatih pa uzme okolo telefonirati, sve uzalud. Istina, savjest ga je malo grizla: na poslu rado igra pred ženama gizdavog pijetla, ali onako samo u šali. Skoči sad u auto pa projuri, kao muha bez glave, kroz susjedne ulice, ne bi li ih negdje spazio. Ništa. U jednom trenutku zaplače kao dijete, život mu se učini besmislen, izgubi kontrolu nad sobom pa vikne: „Kraj! Šlus! Nek sad vse gre k vragu!”, i baci se hotimice s kolima u stablo uz cestu.

Kao automehaničar radio je mnogo 'iberštunda', uz to je kao predradnik jednog 'pučeraja' imao pod sobom kolonu čistačica pa je s njima svake večeri, a i subotom, čistio urede i robne kuće; a kad je imao vremena 'privatno' je popravljao zemljacima auta. Svaki dan domovinskog odmora je k tome 'kram-po' na gradnji obiteljske kuće kod Čakovca, već pet godina. U srdžbi mu je Pepica znala zlobno reći: „Ti bi se za marku Švabama gurao u stražnjicu”.

Sve smo to polako iz njega izvukli kod posjeta u bolnici i kasnije u kući, nakon što je bio otpušten. A on se lukavo brani: „Kak ne bi delal što više moreš, kad si tu par let, a penez vu Nemačke, drukče nek u našem socijalizmu, za vrednog človeka leži prav na vulicam. Zakaj se ne bi dva i tri i pet krat pognul pa ga pokupil v tvoj žep?” Jure, bez žene i djece i bez dnevnih briga, niže dobre savjete i poslovice, kao starica đerdane na prelu: „Moj sinko, pare su ti ka hrđa. Najpri sve izgleda lipo i rumeno ka na slici, al hrđa izglođe i najdeblje gvožđe. A k tome, di ostaje žena, obitelj, duša i srića ljudska?” Slavko ne shvaća. „Pa nisem zarađeni novac propil nit sam se kurval ni kockal, nek sem za hižu i porodicu delal – kaj sem grešneg počil?” Opet će fra Jure razumno: „Ne moš sačuvati i ovce i novce! Malo si pritira s radom, makar jedan korak si oša dalje. Veliš, što je jedan korak? Ako se nađeš nad bezdanom, jedan korak dalje – to je smrt! Kad te pare mame, ne daj se pomamiti. Stani navrimo, pri neg se rasturi vamilija i duša zamre.”

Pepica se vratila u stan s malom kad je saznala za muževu nezgodu. Vidjelo se na njoj da je živčana i posve nesretna – a nije ni čudo! Ujutro rano odvede Mirja-

nu u zabavište, pojuri u tvornicu na posao, iza 'fajronta' hajd' opet po dijete u vrtić, daj kupi štogod na brzinu za večeru, skuha, posprema stan, pa čekaj na Slavka. Onako samoj u stanu dok mala već spava, ušulja joj se koji put sumnja u srce da Slavko možda ne odlazi iza posla s kojom mladom 'pučerkom' na privatnu večericu.

Vraćajući se jednom od njih, prolazeći uz nebudere osiguranja i međunarodnih banki, uz robne kuće i radionice, kroz polutamne sokake pune barova i kockarnica, fra Jure filozofira: „Obitelj im se raspada, a ne znaju ni kako, ni zašto. Nit Slavko lin, nit pijanac, nit ona kaka ženetina. Traže sriću, a evo se srozali u ovaku nesriću. U cilom društvu ti je danas nešto trulo. Ti mladi ljudi, odrasli u progresivnom materijalizmu socijalizma i kapitalizma, nit viruju u Boga, ni u vraga, nit poznaju kake više ljudske zamisli. Naš ateizam im zatrova duše i iščupa iz njiovi srdaca kršćanski moral pa i samog Boga, al na prazni oltar nije ima šta novog postaviti, a zapad i' kljuka, ka guske za Božić, konzumom, drogama novca i užitka, slobodom od svega i svačega. A kad nema Boga, ne isplati se ni živiti, bez Boga si ka sitni crvić! Materijalizam, ta nova vira, danas je moderan, al ovaki život – koga on može zadovoljit? To ti je suva vira, sve ka od puste plastike!”

„Vuk dlaku minja, al ćud nikada!”, govorio fra Jure, kad smo saznali, da su se Slavko i Pepica ipak konačno pomirili. „Neće to kod nji dobro svršiti, ja ti kažem!” „Fra Jure”, velim, „Vi ste dali urednu dijagnozu bolesti, ali kako bolest liječiti?” Fra Jure se počeo po glavi: „Ni najbolji doktor nema recepta za svaku boljku, al ja bi reka: izbigavat gramzivost za parama! Čuvati se onog jednog koraka do bezdana, spaziti rub provalije, naslutiti opasnu strminu pa se zaustaviti! Moliti Boga za razum i viru, jer Božja vira je mater svake ljudske zamisli i više tvorevine. Al svi mi lutamo po svitu ka slipci, pa upadnemo u svaku jamu.”

Tjednima smo strahovali za Slavka i Pepicu, dok se jednog dana nisu posve razišli. Sud dodijelio malu Mirjanu Pepici, a o skoro gotovoj kući u Čakovcu vodi se još proces. „Nek oni sagrađe i tri kuće, nek imaju debeli konto na banki, ali nek ne misle da su zgrabili sriću za rep”, veli fra Jure iza toga, „al ako su im

(nastavak na sl. str.)

Naše slavlje u zemlji tuđoj

Uz 70. rođendan fra Rufina Šilića

Navikli smo mi Hrvati u tuđini na slavlja svake vrste. Ipak je možda jedinstveno bilo slavlje u povodu 70. rođendana bivšeg provincijala hercegovačkih franjevaca dra fra Rufina Šilića, koncem prosinca 1981. u Blankenau kod Fulde, u Saveznoj Republici Njemačkoj. Pedesetak franjevačke braće i sestara, svi na privremenom radu u inozemstvu, sastali su se da proslave 70. rođendan čovjeka koji je na svoj način „zaslužan“ da se upravo oni nalaze u inozemstvu. Svi su se radovali susretu, svi čestitali slavljenu. Ali svima je bilo teško pri srcu što ovo naše slavlje mora biti u zemlji tuđoj!

Fra Rufin se rodio u Trešnjevici, na granici Bosne i Hercegovine, 29. prosinca 1911. Rastao je na Boračkom Jezeru, gdje mu je otac bio lugar. Gimnaziju je učio na Širokom Brijegu, teološke nauke u Mostaru i Breslavi gdje je postigao doktorat teologije. Po povratku u Domovinu bio je profesor na Franjevačkoj teologiji u Mostaru od 1938. – 1945., zatim u Sarajevu od 1947. – 1960. Od 1958. – 1962. nalazi se na službi tajnika hercegovačke franjevačke provincije u Mostaru. Četiri godine (1962. – 1966.) proveo je u Sjedinjenim američkim državama kao dušobrižnik studenata, zatim jednu godinu u Rimu kao član Centralne komisije za obnovu Franjevačkog reda (1966. – 1967.). Od god. 1967. vodio je kao provincijal hercegovačku franjevačku provinciju, dok god. 1976. nije uklonjen sa službe. Od 1976. živi u Mostaru, Frohnleutenu (Austrija) i Blankenau (Njemačka) tražeći zdravlja i pomažući u duhovnoj pastvi.

Kao profesor bio je studentima drag, jer je i najteže teološke probleme znao vješto razjasniti, a još više jer ih je kao mlade ljude razumio i volio. Kao propovjednik poznat je ne samo u Hercegovini nego i po drugim krajevima Lijepe naše.

Osvajao je srca iznoseći najzvučnije istine vjere na suvremen i običnom vjerniku shvatljiv način. Kroz deset godina (1951. – 1960.) uređivao je i većim dijelom sam pisao pučki kalendar „Dobri Pastir“, koji je u to vrijeme bio najčitanije i najobljubljenije vjersko štivo.

Nemoguće je u malo riječi iznijeti što je sve fra Rufin za svog razmjerno dugog i intenzivnog života učinio za frajevački red, za časne sestre različitih zajednica, za hrvatski katolički puk i za Crkvu Božju u našoj Domovini i izvan nje. Spomenut ćemo samo nekoliko poteza njegova provincijalstva, koji su osobito značajni za Hrvate katolike izvan Domovine.

P. Rufin Šilić, okružen braćom i sestrama, proslavio je 70. rođendan u zemlji njemačkoj

Fra Rufin je među prvima shvatio potrebu da se hrvatskim vjernicima na privremenom radu u inozemstvu omoguću duhovna pastva na narodnom jeziku pa je sa svojom provincijom preuzeo brigu oko duhovne pastve hrvatskih katolika u Švicarskoj i dijelom u Južnoj Njemačkoj (Singen i Villingen). Našao

je načina da se poveća broj hrvatskih svećenika među našim iseljenicima u Sjedinjenim američkim državama i Kanadi. Njegovoj „brizi za sve Crkve“ treba bar dijelom zahvaliti da se njegova subraća nalaze u misijama u Zairu/Afrika. Fra Rufin je imao smjelosti slati svoju subraću na „privremeni rad“ u Austriju i Njemačku da, dijeleći sudbinu svojih sunarodnjaka, pomažu Crkvama koje trpe oskudicu službenika oltara. Nije branio svojim studentima bogoslovije da preko ljetnih praznika rade po „bauštelama“ i na vlastitoj koži iskuše muke i radosti „gastarbajterskog“ života. Nastojao je studentima svoje provincije omogućiti da dio studija provedu u inozemstvu, kako bi na vrijeme došli u dodir sa svim zbivanjima u suvremenoj Crkvi i tako se osposobili za uspješan rad, bilo u Domovini bilo u inozemstvu.

Sedamdeset godina lijep je ljudski vijek. Može u njemu čovjek mnogo ostvariti, ali i mnogo pretrpjeti. Tako ni fra Rufin nije ostao pošteđen. U osmoj godini njegova života ubijen mu je otac pa je rastao kao siroče. Kao mlad student jedva je prebolio sušicu. Preživio je dosada ništa manje nego 15 operativnih zahvata i proveo najmanje godinu i pol u bolnici. Četiri puta je zatvaran i onkraj brave namirio 19 mjeseci. Uza sve to najveća je bol njegova života što ga njegova majka Crkva, kojoj je sav život posvetio i kojoj je u svojim propovijedima i svojim spisima najljepše pjesme pjevao, ne razumije. I nakon što je uklonjen sa službe provincijala neki crkveni ljudi su tražili da bude uklonjen iz Mostara, iz Hercegovine pa i iz

(nastavak s prednje str.)

duše bez Boga, neće nikad ni znati šta ti je to prava srića!“ „Šta je prava sreća?“, pitam. Fra Jure se zamisli pa se blaženo nasmije. „Ovako pričaju ‘Cvitići’ o životu prvih fratarata: Gazija jednom sveti Frano s fra Leonom kroz snig i kišu preko kameniti brda Umbrije, slabo odjeveni i gladni. Fra Leon drhće od zime i vlage, pa stalno zapitkuje Franu što bi

to bila potpuna srića i radost u Gospodinu. Sveti Frano veli: ‘Leone, ovčice Božja, kad bi neko zna govoriti sve jezike sveta, kad bi posidova sve znanosti, proroštva i tajne, kad bi ima najlipšu palaču u gradu i kesu punu dukata, al ne bi bija smiren s Bogom i ljudima, onda ne bi bilo u njega nit sriće ni radosti Božje.’“

Ivo Hladek

Knjige – knjige – knjige...

U vremenu s Kristom

Vrijedna i nezapažena knjiga

Kao što ima vrijednih ljudi koji na vršcima prstiju neopaženo prođu kroz život, tako ima i izvrsnih knjiga koje ostaju nezapažene. Čini nam se da među takve knjige spada U VREMENU S KRISTOM od Jakova Rafaela ROMIĆA, koju je izdala zagrebačka Kršćanska Sadašnjost još 1976. g. Sâm naslov i podnaslov, 'Uvod u kršćansku etiku', savršeno točno odgovaraju sadržaju knjige u rasponu od uvodnog izlaganja 'Kršćanin je povijesno biće' do završnog razmatranja – 'Kršćanin nije samo povijesno biće'. Duboko ljudska, čitava ova knjiga promatra čovjeka u njegovoj povijesnosti u koju on životom ulazi a iz koje smrću izlazi, ali se kršćaninova ukorijenjenost u vrijeme s tim istim vremenom ne iscrpljuje. Naime, kršćanin nije samo povijesno biće jer on svoj pogled u budućnost ne razlučuje od pogleda u 'ono posljednje'.

Poput mnogih drugih suvremenih pisaca, Romić ne zaobilazi ni složeno pitanje revolucije kao jednog od načina preobražaja određenog društva pa i pojedinca. Tu spada suvremena filozofija i teologija nade. Pisac odmah i ispravno postavlja bitno pitanje načina te preobrazbe, odnosno pitanje kršćanskog stava prema revoluciji. Za kršćanina revolucija je – Otkupljenje, a ono je poziv na nadu. Ako čovjek korijenski prione uz Krista, onda njegova nada ne može razočarati kao što se to dogodilo sa svim revolucijama koje je povijest do sada upamtila. Jer, Bog je jamac čovjekove otvorene budućnosti.

Kroz osam poglavlja ove kratke knjige od svega 200 stranica, pisac dotiče razvitak kršćanske savjesti kroz povijest, naravni zakon kao takav, spolnost kao zrenje čovjekovo, društvenu pravdu i ekonomski individualizam i, dakako, smrt kao ovjekovječenje života. Onaj za koga je smrt konac svih mogućnosti tu tjeskobu nema čime pobijediti. 'Za kršćanina smrt nije tek bijeg duše iz njene tamnice tijela, kao što je to držala starogrčka tradicija. To je vjera u uskrsnuće i proslavu čitave osobe, vjera u novu zemlju i novo nebo, u preobražaj koji nadilazi svako naše sadašnje iskustvo vjere i nade.'

Romićeva knjiga je solidno ukorijenjena u bogatoj staroj i starijoj, novoj i najnovijoj svjetskoj književnosti sa svih područja a ne samo bogoslovlja. On se služi poznatim piscima od Brechta do Garaudy-a, od de Chardina-a do Kolakowskog, da spomenemo samo neke velike suvremenike. Iako namijenjena studentima Instituta za teološku kulturu laika u Zagrebu, pisac je izrazio nadu da će 'ovaj spis barem u nekome učvrstiti uvjerenje da u svakom povijesnom razdoblju svoju nadu treba postaviti u Gospodina, pa će tako hod prema zemlji u kojoj nitko od nas još nije bio biti manje nesiguran'. U svakom pogledu Romićeva knjiga je značajan doprinos ne samo teološkoj nego hrvatskoj kulturi uopće.

G. i J. Testas

Inkvizicija. Niz „Priručna enciklopedija vjere” br. 3. Ovo je prvi sustavan prikaz te teške povijesne pojave objavljen kod nas.

Josip Pašić

Dida Fenjer i druge priče koje je sam život ispričao. Autor je poznati pisac „Tuđih suza”.

Domovine. Kad je ipak uspio isposlovati da smije ostati u Mostaru, da bi pomogao bržem rješavanju složene crkvene situacije u Hercegovini, fra Rufin se dragovoljno uklonio u inozemstvo, gdje više od godine dana uzalud očekuje pozitivan rasplet događaja.

Naš susret bio je ipak fra Rufinu radost i utjeha. Utjeha mu je također bio posjet

i čestitka predstavnika mjesne Crkve u Fuldi: pomoćnog biskupa Kappa, dvojice kanonika i mjesnog dekana.

Bilo je dostojno i pravedno da je, kao predstavnik naše Crkve u inozemstvu, hrvatski nadušobrižnik za Njemačku p. Bernard Dukić zajedno sa svim osobljem hrvatske misije u Frankfurtu bio prisutan na ovom slavlju.

Stigle su velike količine novog izdanja **Ilustrane biblije mladih** koje se mogu nabaviti u Hrvatskom nadušobrižničkom uredu u Frankfurtu ili kod misionara.

N. Hermann

Bog nadohvat ruke. Niz „Metanoja”. Ova knjiga govori o mističkim iskustvima sve više čitanog mistika XVII stoljeća zvanog Brat Lovro.

Marko Kovačević

Ujevićevo pjesničko iskustvo. Niz „Eseji” br. 3. Vrlo stručna i čitka knjiga.

Ove i mnogo drugih knjiga možete nabaviti u Hrvatskom nadušobrižničkom uredu u Frankfurtu ili direktno u Zagrebu: Kršćanska sadašnjost, Marulićev trg 14, 41000 Zagreb.

Središnji Odbor za proslavu 800. obljetnice rođenja sv. Franje izdao je LP-gramofonsku ploču – **Pjesmu stvorova A. Klobučara**. Na ploči je devet stavaka za orgulje. Moto je uzet iz Pjesme stvorjenja sv. Franje Asiškoga. Ploča se može naručiti u Nadušobrižničkom uredu u Frankfurtu ili u Zagrebu, Kaptol 9. Cijena: 18.- DM.

Hodočašće „Stopama sv. Franje“

Na franjevačkom zborovanju u Königsteinu 1981. godine (v. „Ž. z.“ br. 11/81, str. 9) prihvaćen je prijedlog Inicijativnog odbora da se u uskršnom tjednu 1982. g. organizira zajedničko hodočašće hrvatskih vjernika-gastarbajtera u Asiz, Rim i Padovu pod nazivom „Stopama sv. Franje“. U tu svrhu je osnovan i Odbor za organizaciju hodočašća. U želji da hodočasnike što bolje upozna s franjevačkom povijesti i s Franjinim duhom Odbor je razradio plan hodočašća ovako:

Hodočašće će se održati od 12. do 17. travnja 1982. godine.

14. travnja u 11.30 sati susret sa Sv. Ocem za vrijeme zajedničke audijencije srijedom u Rimu.

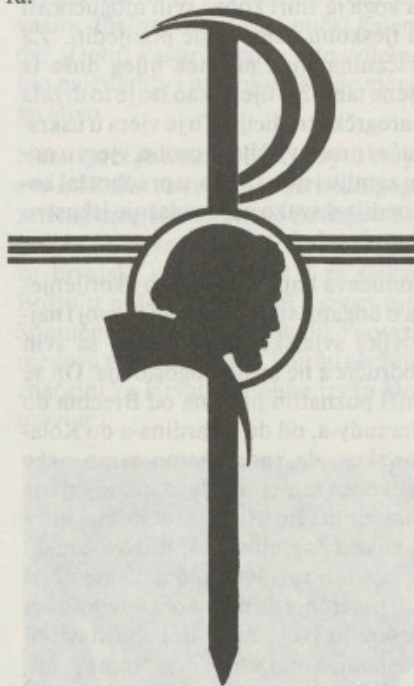
14. travnja u 18.00 sati u crkvi Ara caeli (Rim), zajednička sv. Misa koju predvodi i preko koje propovijeda šibenski biskup mons. Josip Arnerić.

15. travnja u 18.00 sati zajednička služba Božja u Asizu (Porciunkula).

16. travnja u 9 sati zajednička sv. Misa na grobu sv. Franje u Asizu. Sv. Misu predvodi šibenski biskup.

U Padovi nije predviđeno ništa zajedničkoga. Odbor preporučuje da svaka hodočasnička grupa obavi zavjete i po-

božnosti kod sv. Ante i bl. Leopolda Mandića u Padovi ili na dolasku ili na povratku, već kako komu bolje odgovara.

Odbor upozorava da svaka hodočasnička grupa sama sebi osigurava prijevoz, prenoćište i hranu i poziva naše vjernike, posebno mlade, da sudjeluju u ovom hodočašću. Prijave primaju misionari.

Ein Zeichen der Solidarität

Rund 2.500 DM kamen zusammen, als der Pfarrer der kroatischen Gemeinde Neuss zu Spenden für Polen aufrief. Der Franziskanerpater Tomislav-Pavao Duka meinte zu dem beachtlichen Ergebnis: „Ich freue mich vor allem deshalb, weil viele meiner kroatischen Landsleute ihre Heimatkirchen finanziell unterstützen. Wenn sie darüber hinaus für Polen spenden, ist dies ein besonders eindringliches Zeichen der Solidarität.“ Die kroatische Gemeinde Neuss reicht über Grevenbroich hinaus bis nach Bergheim. Zu ihr gehören mehrere Tausend Katholiken.

Neben der eigens angesetzten Sonntagskollekte im Gottesdienst stammt das Geld aus dem Reinerlös einer Karnevalsfeier am letzten Sonntag im Ge-

bäude des Erzbischöflichen Abendgymnasiums und des Friedrich-Spee-Kollegs. Fast 500 Kroaten – darunter auch einige Gäste von den Kroaten-Gemeinden Moers und Krefeld – waren gekommen, um den kroatischen Zauberpater Okić Nikola zu erleben. Mehrere Folklore-Gruppen führten Tänze der Heimat auf. Während die begährten Preise der Tombola verteilt wurden, spielte eine kroatische Band zum Tanzen. Für deutsche Augen etwas ungewohnt, für eine kroatische Feier aber selbstverständlich war, daß alle – Kinder und Großeltern – bis zum Schluß aushielten.

Burkhard Hoffmann, Neuss
Rektor des Erzbischöfl. Coll. Marianum

(Über weitere Beteiligung kroatischer Katholiken in Deutschland für Polen-Hilfe berichtet unser Artikel auf S.11)

Vijenac Hrvata izvan domovine na odru kardinala Šepera

Slika prikazuje odar pokojnog kardinala Šepera u zagrebačkoj katedrali. Uz odar je vijenac od crvenih i bijelih karanfila u obliku hrvatskog grba s natpisom na svilenom trobojniku: DRAGOM SVOME KARDINALU – HRVATI IZVAN DOMOVINE.

Das Bild zeigt die Totenbahre des verstorbenen kroatischen Kardinal Šeper im Zagreber Dom. Daneben steht ein Nelkenkranz, zusammengesetzt aus roten und weißen Nelken in Form des kroatischen Wappens mit einer Überschrift auf seidener Trikolore:

UNSEREM LIEBEN KARDINAL-KROATEN AUSSERHALB DER HEIMAT

**ŽIVA
ZAJEDNICA**

Herausgeber:
**Kroatisches
Oberseelsorgeamt
in Deutschland**

Schreyerstraße 1 · 6000 Frankfurt a. M. 70
Telefon: (06 11) 63 82 13

Verantwortlich: Pater Bernardo Dukić

Redakteure: Pater Ignacije Vugdelija
Pater Bernardo Dukić

Redaktionsrat: Dragan Čuturić, Anto Jelić,
Marijan Kopic, p. Josip Mrkonjić, p. Stjepan
Pavić, Branko Šimović

Jahresbezugspreis: DM 10,-

Bankverbindung: Konto Nr. 129 072 bei der
Stadtparkasse Frankfurt (Blz. 500 501 02)

Satz: Fotosatz Service Bauriedl

6082 Mörfelden-Walldorf

Druck: Scholl+Klug Druckerei GmbH
6082 Mörfelden-Walldorf